

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtvtes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Cap. 5. De Absolutione ab Excommunicatione Maiori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80695)

Henriquez l.13.c.23. Filiuc.rr.13.n.130. Azor
p.1.1.2.c.19.q.10.

Tollitur Excommunicatio Minor per ab-
lutionem Sacerdotis non solum proprii scilicet

Cap. Nuper, de sent. excom. Nauar. summ. capit.
27. numer. 25. Suar. tomo quinto dub. 7. sect. 4. nu-
mer. 17. Vgolin. tab. 3. capit. 4. Paragraph. 5.
numero secundo.

impleat, quia impleta ipſo facto ſit ab ea liber.
Vel ſi reuocaret legem, ex cuius vi excommu-
nicatio incurritur, ſi enim ita reuocet, vt velit
haberi pro non facta, etiam quoad effectus ſe-
quutos : ex ea etiam tolleretur excommunica-
tio, quam quiſque incurriſſet. *Suar. dub. 1. 9. ſeſſion.*
1. numer. 7. Sylueſt. verb. Abſolutio 3. Filliuc. tr.
12. n. 20.

A referuata iure ille absoluit, qui eam
ulit, vel eius successores, vel superior eius, vel
his delegatus. At a non referuata iure com-
muni possunt absolvere qui habent potestate
absolvendi a mortalibus. *Cap. Nuper, de sent.
excom.* Quia eo ipso, quo superior absolutionem
non referuat, censetur cuicumque Confessa-

R 4 rio

47
*Dignitas,
 & effectus
 excommu-
 nicationis*
*Misericordia
 & misericordia
 & misericordia*
MINOR Excommunicatio est Ecclesiastica censura priuans passiuam Sacramentorum & Ecclesiasticis beneficiis participationem. Est imposita à iure propter communicationem in rebus prohibitis cum excommunicato vitando maiori excommunicatione. Differt à maiori, quia non priuat participatione Sacramentorum actiua, neque communibus suffragiis, neque fidelium communicatione in humanis, & diuini Officii, vi maior. Vnde minori excommunicatione ligatus peccat mortaliter Sacramenta recipiendo, sicut illa ei administrans. Si tamen ipse aliis Sacramenta ministret, non peccat: cum hæc excommunicatio participatione Sacramentorum actiua non priuet. Nec celebrando, irregularitatem incurrit. Quia hæc non est in iure expressa, *Cap. Si celebrat. de Cleric. Excomm. misist. Tolet. l. 1. c. 17. Henr. l. 13. c. 3. Reginald. l. 3. tr. 1. 1. sect. 1. 2. & 3. Filiucius. tr. 23. c. 1. & 2.*

48

Hæc excommunicatio priuat passiva ad beneficium electione. Vnde minori excommunicatione illigatus non potest eligi, aut presentari ad beneficia; At electio non erit irrita, sed solum per sententiam irritanda. Non autem priuat electione, vel presentatione actiua, sicut neque priuat actiua Sacramentorum participatione. *Couar. ad cap. Alma mater p. 1.*

rio concedere facultatem absolventi. Scio, in aliquibus Diocesisbus iure particulari sancitum esse, ne Parochi vel alij Sacerdotes à censuris absoluant, nisi specialem obtineant facultatem: proptereaque multis in locis reservatur excommunicatio maior, siue illa sit ab homine, siue à iure. *Suar. disputatio septima sect. 3. & 4. Tolet. l. 1. c. 16. n. 4. 5. & 6. Filline. tr. 11. n. 281. Reginal. l. 9. n. 12. Nauar. sum. c. 27. n. 39. Sayr. l. 5. c. 15. n. 22.*

⁵³ *Quid vir-
tutes Triden-
tini?* Ab excommunicationibus Papæ reservatis virtute Tridentini *ses. 24. c. 6.* potest Episcopus absolvere in foro conscientiae per se, aut per vicarium ad hoc specialiter deputatum: modo delictum, ob quod excommunicatio fuit contracta, sit occultum, id est, non publicum, aut famosum in ratione delicti, quamvis testibus probari possit, nec ad forum contentiosum sit deductum. Imò ab excommunicatione publica, & alia quacumque Papæ reservata licet ac valide absoluit Episcopus, quando excommunicatus laborat longa ægitudine etiam non periculosa, aut senectute grauat, aut paupertate, vel simili impedimento premitur, quod iuxta prudentis arbitrium, legitimum videatur vel quando delinquens est femina, vel impubes. Quia in his casibus non presumitur Pontifex cum tanto incommodo sibi absolutionem reservare. *Henr. l. 4. c. 2. n. 4. Reginal. l. 9. n. 2. Nauar. c. 27. n. 90. Sanch. de matr. l. 8. d. 34. n. 55. & Decal. l. 2. c. 11. n. 19. Addit Auila de cens. p. 2. capit. 7. d. 1. dub. 6.* ab hac excommunicatione publica Papæ reservata posse Episcopum absolvere in præfatis casibus, etiam si valeat adiri legatus, vel alius habens absolventi priuilegium.

⁴⁵ *Archiepiscopus non ab-
soluit Episcoporum suarum
Prouinciarum subditos.* Non potest Archiepiscopus absolvere ab excommunicatione, vel aliis censuris subditos Episcoporum suarum Prouinciarum: sed tantum suarum Diocesis. Quia non habet in eos iurisdictionem. Excipiuntur tamē aliqui casus. Vel quando visitat Diocesim. *Ve. Venerabilis, §. 1. de sent. excom. in 6. Sanchez libro secundo Decalog. cap. 11. num. 6. Henriquez l. 13. cap. 14. Suar. to. 5. d. 7. sect. 2.*

⁵⁵ *Quicunque in mortis articulo ab-
soluit Sacerdos potest.* In mortis articulo ab excommunicationibus quantumcumque reservatis potest absoruere simplex Sacerdos, etiam degradatus, excommunicatus, irregularis, hæreticus, etiam in præsentia superioris, vel alterius Confessarii approbati. Quia Tridentinum *ses. 14. c. 7.* asserit omnes Sacerdotes posse in mortis articulo absolvere: & ubi ius non distinguere debemus. *Sa v. Absolutio. Manu. p. 1. sum. c. 59. conclus. 3. Suar. d. 7. sect. 7. n. 3. Bonac. d. 1. q. 3. pun. 3. nu. 11. Sanch. l. 2. Decal. c. 13. n. 17. Coninch. d. 14. dub. 16. n. 241. Reginal. l. 9. n. 9.*

⁵⁶ *E quis nā
censuris pos-
sit quisquā
in mortis
articulo ab-
soluere.* Porro censura, à quibus Sacerdos quilibet in mortis articulo potest absolvere solummodo sunt ea, quæ Sacramentis ab egro recipiendis, & Ecclesiasticæ sepulture obstant: non autem Irregularitas, suspensio ab Ordine, Officio, vel beneficio. *Zambran. de casib. in art. mort. c. 4. dub. 4. numer. 17.*

CAPVT VI.

De Excommunicationibus in
Bulla Cæna summo Præ-
li reservatis.

⁵⁷ *Excommu-
nicatio pri-
ma contra
hæreticos.* Primo excommunicantur hæretici cuiusvis sectæ. Eorū credētes, eorū fautores, & eorū receptatores, generaliter quilibet eorū defectores. Et qui hæreticorū libros hæresim cōtinētes, vel de Religione tractātes, sine Sedis Apostolicæ autoritate scienter legunt, retinent imprimūt, seu quomodolibet defendunt. Et Schismatici ei, iique, qui se à Romano Pontifice pro tēpore existente pertinaciter subtrahūt, & recedunt. Profecto hæretici in hac clausula contenti sunt, qui pertinaciter aliquid Catholicæ fidei contrarium credunt, vel de eo pertinaciter dubitant. Si vero assensus vel dubitatio hæc manifesto non declaratur signo, huic excommunicationi non subiacer. Hæreticorum credentes sunt, qui eorum erroribus siue in particulari siue in communi signo aliquo manifesto assentiuntur. Ille vero eorum est receptor, qui animo occultandi hæreticum recipit, ne à ludice capiatur, neve delicti pœnas luat. Defensor eorum est, qui eos quatenus tales sunt, vel errores defendit. Vnde fit, hæreticum sua in perfidia perdurare. Schismatici demum sunt qui se à Romani Præfatis obedientia subtrahūt. *Tolet. l. 1. c. 18. a. n. 4. Sayr. l. 3. thes. c. 4. n. 13. & 21. Azor. tr. 1. l. 3. c. 10. q. 3. Palud. in 4. dist. 13. q. 3. a. 1. concl. 7. Bonac. tom. 3. d. 1. questio. 2. punct. 4. Palao de censur. dub. 3. punct. 2. à numer. 1.*

⁵⁸ *Secunda pri-
ma appellatio
ad summum
Concilium.* Secundò excommunicantur appellantes ad futurum Concilium ab ordinationibus semihadatis summi Præfatis: nec non ij, quorum auxilio, vel fauore fuerit appellatum. Vniuersitates vero, ac Collegia, & Capitula, quocumque nomine nuncupentur interdiciuntur. Debet autem appellatio esse à mandatis, & sententiis summi Pontificis, quatenus talis est. Appellantes ad Concilium generale præfens, vel Prouinciale futurum non videntur hac excommunicatione ligari. Cum autē excommunicatur, qui appellantibus auxilium, vel fauorem præstant, consulentes non comprehenduntur. Quia quoties vult Pontifex consulentes comprehendere, illos exprimit, ut in aliquibus huius Bullæ clausulis apparebit. Approbantes denique appellationem eadem ratione huic excommunicationi non subiacer. *Vgolin. de censur. reser. p. 2. c. 1. Duard. l. 2. in can. 2. q. 7. n. 6. Bonac. d. 1. questio. 3. punct. 2. numer. 2. Sayr. libr. 3. thes. cap. 6. num. 4. Nauar. sum. cap. 27. num. 58.*

⁵⁹ *Tertia pri-
ma appellatio.* Tertid, fertur excommunicatio contra piratas eorumque receptatores ac fautores. Piratas inquam, seu cursarios. aut mari latrunculos discurrentes per mare Pontificium præcipue à monte Argentario vsque ad Terracinas. Verū de prædatio ex maritimo discursu contingens,